C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 4r-269/2025 Judecătoria Bălți sediul Central
Judecător: Lina Popeascu

D E C I Z I E
în numele Legii

15 aprilie 2025 **mun. Bălți**

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

În componență:
Președintele completului, judecătorul Ion Talpa
Judecători Oxana Mironov și Ecaterina Arseni

examinând în ordine de recurs, recursul avocatului Sergiu Prodan în interesele contravenientei Țurcan Evghenia, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 07 februarie 2025, privind respingerea contestației depusă de Țurcan Evghenia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 30.10.2024 întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Drochia, Cipovenco Ion, și a deciziei de sancționare din 14.11.2024, în privința lui Țurcan Evghenia pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 30.10.2024, agentul constatator din cadrul IP Drochia, Cipovenco Ion, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 573189 în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional pentru faptul că, *Țurcan Evghenia, la 14.10.2024 a pretins și a acceptat instalarea în telefonul mobil personal aplicația PSB Bank din Federația Rusă pentru ulterioara acceptare a mijloacelor financiare în vederea exercitării sau neexercitării a dreptului de vot în cadrul alegerilor prezidențiale și referendumului din 20.10.2024.*

Prin decizia șefului adjunct din cadrul Direcției Generale Teritoriale Nord al Centrului Național Anticorupție, Șatic Ion, adoptată la 14.11.2024, Țurcan Evghenia a fost sancţionată pentru săvârșirea faptei contravenţionale prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional cu o amendă în mărime de 750 u.c. echivalent a 37 500,00 (treizeci și șapte mii cinci sute) lei.

La 21.11.2024, contravenienta Țurcan Evghenia a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 573189 și decizia de sancționare din 14.11.2024 întocmite de șeful adjunct din cadrul Direcției Generale Teritoriale Nord al Centrului Național Anticorupție, Șatic Ion, în privința lui Țurcan Evghenia pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

În motivarea contestației a menționat că, nu este de acord cu decizia agentului constatator, o consideră neîntemeiată, emisă contrar prevederilor legale.

Remarcă că, potrivit deciziei asupra cauzei contravenționale, a acceptat instalarea unei aplicații și bani în scopul exercitării dreptului la vot pentru un anumit candidat. Însă, nu a fost anexată nici o probă care ar demonstra acest fapt. Mai mult, în afară de existența unor tranzacții care nu sunt susținute de probe, alte elemente ce servesc la constatarea existenței contravenției, nu au fost depistate.

Solicită anularea procesului-verbal contravențional și a deciziei agentului constatator din 14.11.2024, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu lipsa faptei contravenției.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 07 februarie 2025, contestația depusă de Țurcan Evghenia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie din 30.10.2024 întocmit de agentul constatator din cadrul IP Drochia, Cipovenco Ion și a deciziei de sancționare din 14.11.2024, în privința lui Țurcan Evghenia pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, s-a respins, cu menținerea actelor contestate fără modificări.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, avocatului Sergiu Prodan în interesele contravenientei Țurcan Evghenia, a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 07 februarie 2025 și pronunțarea unei noi hotărâri de încetarea procesului contravențional din motive de nulitate, precum și din lipsa faptului contravenției.

În motivarea recursului s-a invocat că soluția și argumentele instanței de fond sunt neîntemeiate, ilegale, adoptate în contradicție cu circumstanțele cauzei și grave vicii de procedură, considerând că instanța de fond nici nu a încercat să examineze cazul în esența sa, în spiritul standardelor internaționale în materie de alegeri libere și neafectarea dreptului de a fi ales, ceea ce poate fi observat chiar și prin procesul-verbal al ședinței de judecată.

Astfel, instanța de fond a acceptat necondiționat poziția agentului constatator, ignorând prevederile legale exprese, a interpretat și aplicat arbitrar norma legală, nu luat în calcul argumentele recurentului și nici jurisprudența CEDO în cazuri similare, nu verificat problemele esențiale ale cauzei, nu a verificat cum agentul constatator și-a realizat dreptul discreționar în activitatea sa.

La fel, instanța nu a dat apreciere multiplelor argumente de fapt și de drept ale recurentului, limitându-se la o explicație formală, fără a argumenta și proba întrunirea elementelor constitutive ale contravenției.

În acest sens, recurentul invocă că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit cu abaterii de la prevederile art. 443 alin. (1) lit. e) Cod contravențional stabilește că, procesul verbal trebuie să conțină date cu privire la "*… încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției*".

Însă, din procesul–verbal întocmit nu rezultă nici o legătură cauzală dintre aplicația instalată în telefon și faptă contravențională incriminată și anume, coruperea electorală pasivă.

Urmare celor menționate supra, din considerentele atât a agentului constatator cât și a instanței de judecată, rezultă că orice persoană, cetățean al Republicii Moldova cu drept de vot care în perioada electorală a avut careva relații financiare cu Federația Rusă este pasibil de răspundere contravențională pentru corupere electorală pasivă, fapt care nu corespunde realității și este absurd în esența sa.

Toate cele menționate supra, denotă caracterul formal cu care instanța de judecată a abordat materialul probatoriu, aferent speței în cauză, iar instanța din start a luat partea agentului constatator fără a intra în esență și a examina cauza sub toate aspectele.

Cu titlu de terțio se invocă lipsa unor probe incontestabile care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistența la speță a faptei contravenționale și a comiterii ei de către acuzatul contravențional, prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată, din motiv că procesul contravențional urmează a fi încetat în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, din lipsa faptului contravenției.

Într-o altă ordine de idei, se indică că instanța a ignorat argumentul privind proporționalitatea sancțiunii, fără a fi efectuată o analiză pertinentă și o individualizare a faptei, fără a lua în calcul circumstanțele obiective pentru care a fost stabilită pedeapsa maximă.

În temeiul art. 471 alin. (2) Cod contravențional, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal găsește necesar de a respinge recursul depus împotriva soluției primei instanței ca nefondat și menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe:

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.

În motivarea acestei concluzii Colegiul, verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate în raport cu motivele invocate de recurent, constată lipsa de careva temeiuri de fapt și de drept întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) Cod contravențional, care indică că examinând cauza contravențională, instanța de

judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenției imputate; lit. b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; lit. c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; lit. d) existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; lit. d) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În acest context instanța de recurs reține că, potrivit art. 381 alin. (4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante.

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Potrivit art. 375 alin. (3) Cod contravențional, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârşirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

În corespundere cu prevederile art. 425 alin. (1), (2), (3) Cod contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoaşterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze

cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu procesul-verbal întocmit.

Conform art. 425 alin. (7) Cod contravențional, procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

Potrivit art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

La caz, Colegiul indică că vina contravenientei se probează prin: procesul-verbal cu privire la contravenție din 30.10.2024 și decizia asupra cauzei contravenționale din 14.11.2024, informație din 30.10.2024, proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional din 31.10.2024, potrivit căruia*, ... Țurcan Evghenia a recunoscut faptul că, la începutul lunii octombrie 2024, o persoană i-a propus să fie adeptă a Partidului ,,Șor", iar în telefonul său personal a fost instalat aplicat PSB Bank, fiindu-i explicat că va fi transferată o sumă de bană pentru a fi votată d-na Victoria Furtună ...*

Mai mult ca atât, Colegiul penal reține că procesul-verbal cu privire la contravenție din 30.10.2024 a fost întocmit în prezența lui Țurcan Evghenia, care la semnat fără a invoca careva obiecții, inclusiv la semnat și la rubrica nr. 18, 19 din procesul verbal cu privire la contravenție, unde se specifică faptul că **recunoaște săvârșirea contravenției** și acceptă sancțiunea stabilită precum și aducerii la cunoștință a drepturilor și obligațiilor, astfel se constată că, Țurcan Evghenia a recunoscut faptul comiterii contravenției imputate.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal constată că agentul constatator a examinat cauza sub toate aspectele şi just a ajuns la concluzia în ceea ce privește vinovăția contravenientei Țurcan Evghenia în comiterea contravenției incriminate, care a fost integral dovedită prin probele pertinente și concludente acumulate de către agentul constatator și cercetate în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, verificate de către instanța de recurs, iar Țurcan Evghenia la depunerea contestației în ordinea art. 448 Cod contravențional nu a prezentat instanței careva probe pertinente și concludente, în corespundere cu principiul contradictorialității, în combaterea celor constatate de către agentul constatator, de aceia, faptele constatate de către agentul constatator corect au fost apreciate de către instanța de fond ca fiind veridice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.

În altă ordine de idei, Colegiul analizând procesul-verbal cu privire la contravenție evidențiază că agentul constatator nu a admis careva omisiuni sau derogări de la art. 443 Cod contravențional care ar afecta fondul cauzei și nu pot fi acoperite de instanța de judecată.

În consecință, Colegiul denotă că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, precum și criteriile care au stat la individualizarea pedepsei, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruiz versus Spania)*.

Argumentele recurentului, avocatului Sergiu Prodan privind lipsa în acțiunile lui Țurcan Evghenia a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, Colegiul penal le apreciază ca fiind declarative, or, din probele administrate în procesul contravențional se constată indubitabil faptul acceptării de către Țurcan Evghenia a instalării în telefonul mobil personal a aplicației ”PSB”, în scopul primirii ulterior a surselor financiare oferite de BP „Victoria” pentru susținerea în cadrul Alegerilor prezidențiale din 20.10.2024 a candidatului la prezidențiale susținut de BP ”Victoria-Pobeda”, la caz, Victoria Furtuna, iar circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientei, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47^1 Cod contravențional, în speță contravenția consumându-se în momentul ”pretinderii” tacite a mijloacelor financiare, prin acceptarea în acest scop a instalării în telefonul mobil personal a aplicației ”PSB”, fără a avea importanță dacă un atare transfer a fost efectuat și/sau dacă banii au fost retrași din cont.

De asemenea, Colegiul penal reține că din însuși declarațiile contravenientei Țurcan Evghenia s-a stabilit incontestabil faptul că aplicația ”PSB” era utilizat de BP ”Victoria-Pobeda”, iar sursele transferate erau cu scopul de a-și exercita dreptul la vot într-un anumit fel, iar neridicarea acestor banii, precum și neexercitarea dreptului la vot nu influențează la calificarea acțiunilor contravenientului.

Tot aici, Colegiul penal evidențiază că în speța dedusă judecății nu este pus la dubii dreptul contravenientei Țurcan Evghenia la vot, însă norma prohibitivă prevăzută la art. 47^1 Cod contravențional, urmărește scopul asigurării unor alegerii libere și corecte, fără imixtiunii din partea persoanelor terțe.

Or, în cadrul situației analizate se impune necesitatea imperioasă de a fi trecută în revistă faptul că, votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul

alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și programe politice desfășurate între partidele politice și între candidați.

La fel, este nefondat și argumentul privind ne proporționalitatea sancțiunii aplicate contravenientei Țurcan Evghenia, or, Codul contravențional stabilesc garanții suficiente, apte să asigure individualizarea sancțiunilor în fiecare caz particular, iar prin instituirea unor amenzii disuasive în cazurile de corupție electorale nu sunt afectate dispozițiile art. 46 din Constituție.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, prin sancționarea subiecților activi ai contravenției nominalizate legiuitorul a urmărit clar esența imperativă a asigurării necondiționată a drepturilor electorale, asigurându-se astfel atât prevenția specială cât și cea generală de a transmite mesaje apriate și comprehensibile asupra respectării legislației normative și descurajării actelor de corupție, situație ce este perfect viabilă inclusiv contravenientei Țurcan Evghenia, fiind astfel supusă aspectelor inerente de a nu-și confirma propriu consimțământ în cadrul alegerilor avute loc la 24.10.2024.

În concluzie Colegiul penal notează că, nici un motiv din cele indicate în dispozițiile normelor cuprinse la art.466 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării încheierii contestate, iar o hotărâre legală nu poate fi casată din motive formale.

Astfel, reieșind din cele menționate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul avocatului Sergiu Prodan în interesele contravenientei Țurcan Evghenia și a menține hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 07 februarie 2025 fără modificări.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul avocatului Sergiu Prodan în interesele contravenientei Țurcan Evghenia declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 07 februarie 2025 în cauza lui Țurcan Evghenia se respinge ca nefondat, cu menținerea respectivei hotărâri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul: **Ion Talpa**

Judecătorii: **Oxana Mironov**

Ecaterina Arseni